

valita virkaan, joten kaupunginvaltuuston päätös ei ollut syntynyt laista poikkeavassa järjestyksessä. Korkein oikeus katsoi 11.9. antamassaan päätöksessä, ettei ollut esitetty syytä lääninhallituksen valituksenalaisen päätöksen muuttamiseen (30.10.649 §).

Nuoremman oikeusneuvosmiehen virkaan valittiin varat. Sylvi Keso (8.5. 316 §).

Suojelutointa koskevat asiat

Palolaitos. Kaupunginvaltuusto oikeutti palolaitoksen käyttämään palkkioita varten merkitystä määrärahasta enintään 3 000 mk ja Esikaupunkien vapaaehtoisten palokuntien avustamiseen merkitystä määrärahasta enintään 2 500 mk vapaaehtoisten palokuntien ja palolaitoksen henkilökunnan koulutustarkoituksiin (13.11. 700 §).

Kaupunginvaltuusto päätti kiitollisuudella ottaa vastaan Strömberg Oy:n lahjoittaman

Volkswagen Kleinbus -ambulanssin sijoitettavaksi lahjoittajan toivomuksen mukaisesti Haagan paloasemalle (13.11. 686 §).

Väestönsuojelu. Kaupunginvaltuusto valitsi väestönsuojelupäällikön virkaan yleisesikuntaev.luutn. Olavi Kettusen 1.5. alkaen ja lääninhallitus vahvisti 10.5. kaupunginvaltuuston suorittaman vaalin (17.4. 283 §, 29.5. 355 §).

Väestönsuojelupäällikkö Väinö Karangolle myönnettiin ero virastaan 5.4. lukien (21.2. 129 §).

Kaupunginvaltuusto hyväksyi yleisten töiden lautakunnan laadittamat Kontulan asuntoalueen yhteisen kalliosuojan luonnospiirustukset n:o 1—8/138 (18.12. 789 §).

Edelleen kaupunginvaltuusto oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään sosiaalivirastotalon rakentamista varten v:n 1965 talousarvioon merkitystä määrärahasta 47 000 mk virastotalon ja kaupunginteatterin yhteisen väestönsuojan vielä jäljellä oleviin menoihin (21.2. 143 §).

3. Terveys- ja sairaanhoitoa koskevat asiat

Terveys- sekä sairaanhoito sairaalain ulkopuolella

Ennakolta ehkäisevien terveydenhoitotoimenpiteiden järjestämisestä olivat vt Sahlan ym. tehneet aloitteen 8.1.1964. Siinä kiinnitettiin huomiota siihen mahdollisuuteen, että eräät sairaudet voidaan ehkäistä ja niiden leviäminen estää, jos uhkaava vaara tulee ilmi jo varhaisessa vaiheessa. Myös yhteiskunnalle on hyötyä sen jäsenten pysymisestä terveenä, koska tällöin säästetään kalliita sairaalapaikkoja ja sairaanhoidon kustannuksia. Aloitteentekijät ehdottivat, että tutkittaisiin kysymystä, voitaisiinko keuhkojen pienoiskuvauksen yhteydessä mahdollisesti järjestää tutkimuksia ennalta ehkäisy tarkoituksessa uhkaavia sairauksia osoittavien oireiden selville saamiseksi. Ter-

veydenhoitolautakunta mainitsi, että esim. rokotustoiminta oli viime vuosina ollut varsin tehokasta. Pakollisissa keuhko- ja röntgentutkimuksissa kävi v. 1962 n. 350 000 henkeä eli 90 % 15 v täyttäneistä kaupungin asukkaista. Yksityis- ja aluelääkärin vastaanotoilla sekä neuvoloissa ja sairaalain poliklinikoilla sokeritutkimus kuuluu ns. rutiinikokeisiin, jotka suoritetaan lähes jokaiselle potilaalle. Aloitteessa ehdotettujen rokotusten sekä munuais- tai sokeritaudin toteamiseksi tarvittavien tutkimusten suorittaminen pienoISRöntgenkuvauksen yhteydessä saattaisi tuoda mukanaan myös haittavaikutuksia. Jos joukkotarkastukset tehdään liian monipuolisiksi ja aikaavieviksi, saatetaan niitä ehkä vieroksua ja ryhtyä laiminlyö-mään. Ns. seulatutkimusten kehittäminen tehokkaaksi lääkintäpalvelumuodoksi olisi ter-

1. Kaupunginvaltuusto

veydenhoidon kannalta tarkoituksenmukaisista. Kaupunginhallitus ilmoitti hyväksyneensä viimeksi 5.2.1968 Syöpäsäätiön esittämän toimintasuunnitelman kaupungissa suoritettavista syöpätautien yleisistä varhaisteamis-, tarkastus- ja torjuntatoimenpiteistä. Tämän mukaisesti kutsutaan kaikki helsinkiläiset naiset, jotka v. 1968 täyttävät 40, 45 ja 50 v, joukkotarkastuksessa tutkittaviksi. Avohoitotoiminnan tehostamista varten asetettu komitea oli esittänyt, että asetettaisiin eri hallinnonalojen edustajista kokoonpantu toimikunta laatimaan kaupungin avohoidon kehittämisen ja toteuttamissuunnitelmat ja että tälle toimikunnalle annettaisiin myös tehtäväksi laatia tarvittavat ehdotukset ennalta ehkäisevän terveydenhuollon toimintamuotojen kehityksen ja toteuttamisohjelmiksi. Komitean mietintö oli parhaillaan ao. lautakunnissa lausunnon antamista varten. Valtuusto päätti katsoa selostetut lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (13.6. 419 §).

Terveydenhoitotyön laajentamista koskemaan kaupungissa olevia oppilaitoksia olivat vt Vuorela ym. tarkoittaneet 8.2.1967 tekemässään aloitteessa. Siinä sanottiin mm.: Tehokasta terveydenhuoltotyötä pidetään erittäin suotavana sairauksia ennalta ehkäisevänä toimintana. Kaupungin kansakouluissa ja neuvoloissa tehdään korkeatasoista terveydenhoitotyötä, mutta sen sijaan oppikouluissa sitä ei suoriteta järjestelmällisesti ja ohjesäännön mukaisesti. Oppikouluihin siirtyy nykyisin yhä suurempi määrä oppilaita, mikä merkitsee että oppivelvollisuusikäisten osalta on tapahtunut terveydenhoidon taantumista. Lukuvuonna 1950/1951 oli kaupungin kansakouluissa 18 858 oppilasta ja oppikouluissa 8 100. Vuosina 1965/1966 vastaavat luvut olivat 29 993 ja 16 762. Tämän vuoksi aloitteessa ehdotettiin, että tutkittaisiin, mitä mahdollisuuksia olisi kaupungissa olevien oppilaitosten terveydenhoitotyön yhtenäistämiseen ja sen keskittämiseen kaupungin terveydenhoitoviraston yh-

teyteen sekä selvitetäisiin, voiko kaupunki antaa terveydenhoitopalvelua sellaisille oppivelvollisuusikäisille, koulunsa päättäneille nuorille, jotka eivät sitä muulla tavoin saa. Terveydenhoitolaetakunta mainitsi, että oppikoulujen terveydenhoito on v:n 1963 jälkeen lääkintöhallituksen myötävaikutuksella jatkuvasti laajentunut ja saanut yhä vakiintuneempia muotoja. Sen ohjeiden mukaisesti oppikoulujen lääkärit ovat velvolliset ainakin kerran kuukaudessa olemaan tavattavissa koulussa terveystarkastuksia varten ja heidän on jatkuvasti seurattava oppilaiden kehitystä ja terveydentilaa. Mikäli ns. kansanterveyskomitean ehdotukset toteutetaan, tulevat kaikki oppivelvollisuusikäiset ja oppikoululaiset saamaan ilmaisen kouluterveydenhoidon peruskoulun aloitettua toimintansa. Kaupunginhallitus huomautti, että kaupungin ammattikoulujen terveydenhoito oli järjestetty siten, että lääkäri suorittaa kerran viikossa oppilaiden terveystarkastuksia. Myöskin oli 26.8.1968 päätetty hyväksyä kunnallisen nuorisopoliklinikan perustamissuunnitelma. Valtuusto katsoi em. lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (30.10. 671 §).

Lääkintävoimistelijain tarpeen selvittämisestä ym. olivat vtt Mäkinen-Ollinen ja Wainio tehneet aloitteen 21.12.1966. Tässä he kiinnittivät huomiota kuntouttamistyön suuresti kasvaneeseen merkitykseen. Edelleen he huomauttivat, että työn järjestämistä haittaa työvoimapula, kun lääkintävoimistelijoita ei kouluteta riittävästi. Tästä syystä aloitteessa ehdotettiin, että selvitetäisiin lääkintävoimistelijain tarve kaupungissa, tutkittaisiin mahdollisuuksia ao. koulutukseen otettavien opiskelijain määrän lisäämiseen esim. perustamalla kaupungille oma lääkintävoimistelijain koulutuslaitos sekä selvitetäisiin, mitä voitaisiin tehdä siinä suhteessa, että lääkintävoimistelijain apu olisi helpommin kuntalaisten saatavissa kuin nykyisin. Sairaalamlautakunta mainitsi kuntouttamistyön järjestämisen olevan erittäin ajankohtai-

sen ja tärkeän. Lääkintävoimistelijatyövoiman lisääminen edellyttää kuitenkin, että samalla huolehditaan tarvittavasta ohjauksesta, joka voitaisiin toteuttaa perustamalla kuntouttamislääkäriin virka kaupungin sairaaloita varten. Lautakunta olikin esittänyt ko. viran perustamista. Samalla todettiin, että valtioneuvoston asettama kuntouttamiskomitea oli mietinnössään 30.6.1966 maininnut, että lääkintävoimistelijain koulutusta olisi lisättävä niin, että 10 vuoden aikana valmistuisi 200 uutta lääkintävoimistelijaa vuodessa. Sen sijaan sisäasiainministeriön asettama sairaanhoitohenkilöstötoimikunta oli puolestaan 26.4.1966 päivätyssä mietinnössään todennut, että lääkintävoimistelijatarpeen arvioiminen oli vaikeata. Sen ennusteen mukaan ko. tarve sairaaloissa ja avohuollossa olisi v. 1970 yht. 470 ja v. 1975 yht. 670. Lääkintävoimistelijain koulutusta oli viime vuosina huomattavasti laajennettu; niinpä v. 1970 valmistuisi n. 270 uutta lääkintävoimistelijaa. Em. toimikunnan arvion mukaan lääkintävoimistelijatarve olisi lukuun ottamatta koulutustehtävissä olevia n. 55 % käytettävissä olevien henkilöiden määrästä v. 1970 ja vain 30 % v. 1975. Tässä valossa näyttää lääkintävoimistelijain ammattiin koulutettavien määrä huomattavasti ylittävän ko. tarpeen. Kun opetushenkilöstöstä on suuri puute, olisi ilmeisesti tarkoituksenmukaisinta käyttää jo olemassa olevia kouluja mahdollisimman tehokkaasti ja tarvittaessa niitä ehkä laajentaa eikä lisätä uusia kouluja. Tämän vuoksi ei lautakunnan mielestä olisi aiheellista ryhtyä järjestämään lääkintävoimistelijain koulutusta kaupungin toimesta. Mikäli lääkintöhallituksen arviot työvoimatarpeesta eivät toteutuisi, olisi kaupungin sairaanhoitokoulun puitteissa mahdollisuus järjestää myös lääkintävoimistelijakoulutusta. Kaupunginhallitus mainitsi, että kaupungin avohoidon kokonaistarvetta ja järjestelyä tutkimaan asetettu komitea on kiinnittänyt mietinnössään huomiota myös kuntoutustoiminnan järjestämiseen ja kehittä-

tämiseen. Komitea oli esittänyt ao. hallinnonalojen edustajista kokoonpannun toimikunnan asettamista laatimaan avohoidon kehitys- ja toteuttamisohjelman. Kaupunginhallituksen mielestä ko. ohjelmia laadittaessa tulisi selvitettyksi myös vastainen lääkintävoimistelijaj- ja muu ko. henkilökuntatarve sekä mahdollinen koulutustarve. Valtuusto päätti katsoa em. lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (13.6. 420 §).

Terveystenhoitovirasto. Kaupunginvaltuusto teki 25.1.1967 päätöksen, jonka perusteella kaupungin sairaaloiden 10. pl:aan kuuluneet röntgenteknillisen apulaisen virat muutettiin 13. pl:aan kuuluviksi röntgenhoitajan viroiksi. Tämän päätöksen perusteella kaupunginvaltuusto päätti muuttaa terveystenhoitoviraston kolme röntgenteknillisen apulaisen virkaa takautuvasti 1.12.1967 lukien 13. pl:aan kuuluviksi röntgenhoitajan viroiksi ja samalla määrätä, että viraston kaksi röntgenteknillisen apulaisen virkaa muutetaan vastaavasti 13. pl:aan kuuluviksi röntgenhoitajan viroiksi sitä kuukautta seuraavan kalenterikuukauden alusta lukien, jonka kuluessa ao. viranhaltija on saavuttanut virkaan vaadittavan pätevyyden (3.4. 238 §).

Sairaanhoitohenkilökunnan palkkojen järjestely, ks. s. 18.

Terveysolojen valvontaosasto. Kaupunginhygieenikon virkaan valittiin tavanmukaisilla ehdoilla lääket. ja kirurgian tri Oleg Gorbатов (20.3. 205 §).

Ammattientarkastus. Kaupunginvaltuusto valitsi dipl.ins. Maija-Liisa Johanssonin 22. pl:n ammattientarkastajan virkaan 1.7. alkavaksi 5-vuotiskaudeksi. Vaalista ilmoitettiin valtion ammattientarkastuksen I piirille (26.6. 450 §).

Kouluterveystenhoito-osastoon oli kertomusvuoden alusta palkattu tp. foniatriilääkäri, jonka tehtäväksi oli mm. annettu suunnitella ja järjestää kansakoulujen puhehäiriöisten oppilaiden terapeutin käsittelyä. Suomalaisissa kansakouluissa olleet kolme puhevikaisten lasten opettajaa, joiden työ oli

1. Kaupunginvaltuusto

luonteeltaan lähinnä terapeuttista, eivät suuren oppilasmäärän vuoksi olleet ehtineet hoitaa kuin osan hoitoa tarvitsevista oppilaista. Heidän siirtämisensä terveydenhoitoviraston henkilökuntaan kuuluviksi olisi näin ollen tarkoituksenmukaista. Kaupunginvaltuusto päätti siirtää suomenkielisten kansakoulujen kolme 21. pl:aan kuuluvaa puheviikaisten lasten opettajan virkaa 1.1.1969 lukien terveydenhoitovirastoon (29.5. 366 §).

Elintarvikkeiden valvontaosasto. Kaupunginvaltuusto myönsi elintarvikehygieenikko Bertel Österholmille eron 34. pl:aan kuuluvasta I kaupungineläinlääkäriin eli elintarvikehygieenikon virasta 1.5. lukien (20.3. 204 §).

Sukupuolitautilien poliklinikan apulaisvenetrologin virka päätettiin 1.1.1967 lukien siirtää valtion A 29 palkkausluokkaan sairaalalisän ollessa samasta ajankohdasta lukien 878.10 mk/kk ja 1.6.1967 lukien 900 mk/kk (7.2. 79 §).

Kouluhammashoitolaitos. Kaupunginvaltuusto oikeutti rakennusviraston käyttämään v:n 1965 talousarvioon uusien lastentarhain ja nuorisokerhorakennusten rakentamista varten merkityn siirtomäärärahan säästön, 47 524 mk, ja saman vuoden talousarvioon Myllypuron vanhusten asuntola varten merkityn määrärahan säästöstä 11 875 mk talossa Vuorikatu 10 sijaitsevan keskushammashoitolan huoneiston perusparannus- ja muutostöiden suorittamista varten (30.10. 666 §).

Sairaalat

Sairaanhoidohenkilökunnan palkkojen järjestäminen. Suomen Kätilöliitto, Suomen Lastenhoitajaliitto, Suomen Lääkintävoimistelijain Yhdistys ja Suomen Sairaanhoidajaliitto olivat esittäneet, että kaupunginvaltuusto hyväksyisi terveydenhoitohenkilöstön työriidan ratkaisusopimuksen ja sen soveltamisen edellyttämät toimenpiteet. Palkkalautakunta oli lausunnossaan esittänyt, ettei mai-

nittu sopimus toistaiseksi antaisi aihetta muihin toimenpiteisiin, kuin mitä ratkaisun yhteydessä toteutetut palkkaluokkiin sijoittelun tarkistukset ja pukurahan korotus merkitsevät. Kaupunginvaltuusto päätti, 1) että Suomen Kaupunkiliiton toimiston yleiskirjeessä n:o A 13/18.3.1967 annetun suosituksen edellyttämää ja kaupunginvaltuuston 20.12.1967 (ks. s. 22) hyväksymää takuupalkkajärjestelmää sovelletaan kertomusvuoden alusta lukien kaikissa kaupungin virastoissa ja laitoksissa järjestelmän piiriin kuuluville viranhaltijoille (26.6. 464 §, kunn.as.kok. s. 571).

Säteilysuojauslomajärjestelmän muuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti v. 1960 sairaalassa säteilyvaaran alaisena työskentelevän henkilökunnan pakollisen talviloman myöntämisestä. Tämä lomakysymys on nyttemmin järjestetty v. 1967 annetulla asetuksella. Kun kaupungin myöntämät ja asetuksen mukaiset etuisuudet suurin piirtein vastaavat toisiaan loman määrän ja yleisten lomaehtojen suhteen, oli sairaalalautakunta esittänyt, että kaupunkikin siirtyisi valtakunnalliseen järjestelmään. Kaupunginvaltuusto päätti kumota v. 1960 pakollisen talviloman myöntämisestä säteilyvaaran alaisena työskentelevälle henkilökunnalle tekemänsä päätöksen ja todeta, että kaupungin sairaaloissa ja huoltolautakunnan alaisissa laitoksissa sovelletaan tähän henkilökuntaan nähden sairaalassa säteilyvahingollisessa työssä toimivien henkilöiden vuosilomasta 14.4.1967 annettua asetusta (17.4. 278 §, kunn. as. kok. n:o 2).

Työajan lyhentämisestä aiheutuneita palkkamenoja varten kertomusvuoden talousarvioon merkittyä määrärahaa saatiin käyttää kaupunginhallituksen määräyksen mukaan uusien laitosten toimintaa ja työajan muutoksesta aiheutuvia kustannuksia varten (20.3. 223 §).

Sairaaloiden kaluston eräiden perushankintojen suorittaminen. Sairaalalautakunta oikeutettiin suorittamaan sairaaloiden perushan-

kintoja v:ien 1967 ja 1968 talousarvioihin tähän tarkoitukseen merkittyjä määrärahoja käyttäen odottamatta ratkaisua valtionapusiassa seuraavasti: v:n 1967 talousarvio, Laakson sairaala 58 612 mk; v:n 1968 talousarvio, Malmin sairaala 40 000 mk, Marian sairaala 74 050 mk, Hesperian sairaala 136 000 mk ja Laakson sairaala 196 429 mk (26.6. 449 §).

Yleissairaaloissa perittävien hoitomaksujen tarkistaminen. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa 29.10.1958 hyväksymänsä Helsingin kaupungin sairaaloissa perittävien hoitopäivämaksujen I/A. kohdan 1.4. lukien ja lääninhallitus vahvisti 3.7. mainitun päätöksen (21.2. 127 §, 4.9. 524 §, kunn. as. kok. n:o 111).

Mielisairaanhoidolaitosten päivämaksujen tarkistaminen. Merkittiin tiedoksi, että sisäasiainministeriö oli päättänyt muuttaa mielisairaanhoidolaitosten päivämaksuista v. 1956 antamansa päätöksen 1 §:n, sellaisena kuin se on v. 1966 annetussa ministeriön päätöksessä ja 2 §:n 1 momentin. Uusien säännösten mukaan päivämaksu on A- ja B-sairaaloissa 6 mk ja puolipäivähoidosta 3 mk (8.5. 312 §, kunn. as. kok. n:o 38).

Itäisten asuma-alueiden sairaalatarpeen huomioon ottamisesta olivat vt Lappi-Seppälä ym. tehneet aloitteen 11.5.1960. Siinä mainittiin mm.: kaupungin asutus tulee lähivuosina levittäytymään erityisesti itäisille alueille. Näiden väkiluku nousee yli 100 000 hengen. Asukkailta kuluu silloin kohtuuttomasti aikaa ja kustannuksia matkoihin Kantakaupungissa sijaitseviin sairaaloihin. Tästä syystä aloitteentekijät esittivät, että suunniteltaessa sairaalalaitoksen edelleenkehittämistä otettaisiin huomioon itäisten asuma-alueiden: Puotilan, Herttoniemen, Roihuvuoren ja Laajasalon sairaalatarpeet ja varattaisiin jo tässä vaiheessa tonttialueet sopivaksi katsotulta paikalta näitä varten. Kaupunginhallitus ilmoitti päättäneensä jo elokuussa 1963 varata n. 13 ha:n suuruisen alueen Viikintien ja Herttoniementien risteyksen läheisyydestä

uutta yleissairaalaan varten. Tätä aluetta ei kuitenkaan enää voitu pitää sopivana, koska se oli liian pieni. Sen jälkeen oli sairaalan aluekysymystä selvitetty eri vaihtoehtojen pohjalta. Ehdolla oli ollut seitsemän eri aluetta mm. Myllypurossa, Vuosaaressa ja Talosaaressa, mutta näitä ei voitu pitää tarkoitukseen sopivina, koska ne joko sijaitsivat liian kaukana, olivat vaikeasti saatavissa kaupungin omistukseen tai olivat varatut jo muuhun käyttöön, kuten esim. Myllypuron urheilupuistoalue. Ne kaupungin elimet, jotka olivat asiaa pohtineet, olivat päätyneet siihen, että sopivin ko. tarkoitukseen olisi alue, joka sijaitsee Roihuvuoren asuntoalueen, Marjaniementien, Itäisen moottoritien ja Tulisuohtien välillä. Kaupunginhallitus päätti varata tämän alueen uutta paikallissairaalaan varten, mutta lääkintöhallitus ei vielä ollut ratkaissut asiaa. Mainittu alue, joka on kooltaan n. 20—25 ha, sijaitsee miltei sen alueen keskellä, jota palvelemaan sairaala on tarkoitettu. Myös liikenneyhteydet uuden sairaalan vaikutusalueelle tulisivat olemaan hyvät. Vuosien 1968—1977 taloussuunnitelmassa oli itäisen sairaalan rakentamiseen varattu yht. 80 mmk. Valtuusto katsoi edellä selostetun lausunnon riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (21.2. 147 §).

Auroran ja Marian sairaaloiden käyttäminen yliopisto-opetukseen. Kaupunginvaltuusto oikeutti kaupunginhallituksen tekemään Helsingin yliopiston kanssa Auroran ja Marian sairaalain patologian osastojen käyttämisestä yliopisto-opetukseen seuraavan sopimuksen:

S o p i m u s

Helsingin yliopiston ja Helsingin kaupungin kesken on tänään tehty seuraava sopimus patologian opetuksen järjestämisestä lääketieteen kandidaateille Auroran ja Marian sairaaloissa:

1) Kaupunki oikeuttaa yliopiston käyttämään Auroran ja Marian sairaalain patolo-

1. Kaupunginvaltuusto

gian osastoja lääketieteen kandidaattien opetukseen siten, että opetusta annetaan lukukausien aikana maanantaisin ja perjantaisin klo 8—10 enintään 4—5 kandidaattia käsittävälle ryhmälle.

2) Kohdassa 1) mainituissa tilaisuuksissa toimivat opettajina asianomaisten sairaalain patologiylilääkärit, joille yliopisto maksaa palkkion opetustehtävästä, mikäli asianomaisille aiheutuu siitä ylimääräistä työtä.

3) Yliopisto on velvollinen hankkimaan kaikki opetustyössä tarvittavat havaintovälineet, kuten projektorit, heijastuskankaat telineineen ja mikroskoopit.

4) Yliopisto suorittaa kaupungille kummankin opetussairaalan osalta viisisataa (500) markkaa lukukaudessa opetustoiminnasta johtuvista juoksevista menoista, kuten ruumiinavaustakeista, esiliinoista, kalosseista, käsineistä, lasitavarasta ym.

5) Yliopisto suorittaa kaupungille korvauksena sairaalatilojen käytöstä opetustarkoituksiin vuosittain molempien sairaalain osalta yhteensä kolmetuhatta (3 000) markkaa, mikä on maksettava kaupungin rahoitukseen neljässä yhtä suuressa erässä kunkin vuosineljänneksen alussa, viimeistään kolmantena arkipäivänä.

6) Kohdassa 4) mainittu 500 markan suurinen lukukausikorvaus maksetaan lokaan ja helmikuun 15 päivään mennessä asianomaisen sairaalan postisiirtotilille.

7) Tämä sopimus on voimassa 1.10.1968 lukien ja se voidaan puolin ja toisin irtisanoa noudattamalla 5 kuukauden irtisanomisaikaa.

Tätä sopimusta on tehty kaksi samansisältöistä kappaletta, yksi kummallekin asianomaiselle (16.10. 619 §).

Kivelän ja Hesperian sairaalan ns. B-tornitalon käyttäminen psykiatrian hoitolaitoksena. Suoritetuissa palotarkastuksissa oli todettu, että useat psykiatriseen sairaanhoitoon käytetyt kaupungin sairaalarakennukset eivät täyttäneet paloturvallisuusvaatimuksia. Tämän vuoksi jouduttaisiin lähivuosina luopumaan osasta tämän alan sai-

raansijoja. Kun kaupungin mielisairaanhuoltopiiriin sairaanhoitolaitosten kuormitus oli täysimääräinen, olisi menetettävät n. 200 sairaansijaa voitava korvata uusilla hoitopaikoilla. Lääkintöhallitus oli 29.5. ilmoittanut, ettei sillä ollut periaatteessa huomauttamista B-tornitalon käyttämisen suhteen mainittuna hoitolaitoksena. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä arkkitehtien Martta ja Ragnar Ypyän laatimat, Kivelän ja Hesperian sairaalan B-tornitalon muuttamista psykiatriseksi hoito-osastoksi koskevat pääpiirustukset sellaisin muutoksin, että rakennuksen kellarikerrokseen varataan Kivelän ja Hesperian sairaalan henkilökunnan käyttöön kaksi saunaa yhden asemesta. Muutos työ saatiin suorittaa odottamatta ratkaisua valtionapuasiassa (26.6. 447 §).

Hesperian sairaalan sairaala-apul. Bertta Voutilainen oli otettu Kivelän sairaalan Kammion osaston tp. kylvettäjäksi v. 1952 ja valittiin vakinaiseen kylvettäjän virkaan v. 1959. Virka muutettiin sairaala-apulaisen viraksi Kammion osaston sulkemisen yhteydessä, mistä lähtien Voutilainen hoiti Hesperian sairaalan tp. kylvettäjän tehtäviä v:een 1964 saakka, jolloin hänet lääkirintodistuksen perusteella siirrettiin sairaala-apulaisen tehtäviin. Huomioon ottaen, että Voutilainen oli valittu kylvettäjän virkaan ja oli tästä virasta joutunut sairauden vuoksi siirtymään sellaisiin tehtäviin, joista suoritettava palkka on yhtä palkkaluokkaa alempi kuin kylvettäjän viran palkkaluokka, katsoi Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain yhteisjärjestö, että toimenpide oli virkasäännön ja yleisen käytännön vastainen ja olisi Voutilaiselle maksettava henkilökohtaisena palkanlisänä 6. ja 5. palkkaluokkien välinen erotus. Palkkalautakunta puolsi tehtyä ehdotusta. Kaupunginvaltuusto päätti, että Bertta Voutilaiselle saatiin suorittaa 11.2.1964 lukien henkilökohtaisena palkanlisänä 6. ja 5. pl:n mukaisten palkkojen välinen erotus, niin kauan kuin hän hoitaa mainittua sairaala-apulaisen virkaa (24.1. 54 §).

Koska ei voitu pitää kohtuullisena, että potilaat maksavat hoitopäivämaksun myös viikonlopuista, jolloin ei hoitoa anneta, päätettiin, että Hesperian sairaalan *Haagan osaston* yösairaalaosaston potilailta peritään hoitopäivämaksu kuudelta päivältä viikossa sekä päiväsairaala- ja kuntouttamisosaston potilailta viideltä päivältä viikossa (18.9. 559 §).

Nikkilän sairaalan juurikaskellarin rakennustyöt päätettiin suorittaa valtionapuasian ratkaisua odottamatta (26.6. 448 §).

Laakson sairaala. Kaupunginvaltuusto oikeutti sairaalalautakunnan käyttämään sairaalan huoneistomenoja varten merkitystä määrärahasta 2 040 mk työsopimussuhteisen siivoustöiden ohjaajan palkkaamiseksi 7. pl:n peruspalkan mukaisella palkalla 1.10. lukien ja 8 976 mk siivouskaluston hankkimista varten (18.9. 576 §).

Hangonkadun hoitokodin 8. pl:n lämmittäjän virka muutettiin samaan palkkaluokkaan kuuluvaksi talonmiehen viraksi 1.1.1969 lukien (4.9. 529 §).

Sairaanhoitajakoulu. Kaupunginvaltuusto päätti, että sairaanhoitajakoulussa on opetuskielenä suomi ja että kouluun voidaan ottaa myös ruotsinkielisiä hakijoita, jotka tyydyttävästi pystyvät seuraamaan suomenkielistä opetusta. Tämä merkitsi vain vallitsevan käytännön vakiinnuttamista. Tarvittaessa voidaan järjestää myös ruotsinkielisiä kursseja (13.6. 399 §, kunn. as. kok. n:o 80).

Sairaanhoitokoulun rakentaminen. Kaupunginvaltuusto asetti v. 1957 komitean tutkimaan kysymystä nykyisen sairaanhoitajakoulun toiminnan jatkamisesta sekä uuden sairaanhoitokoulun rakentamistarpeesta ja koulun rakennushankkeen toteuttamisesta. Komitean työ valmistui v:n 1959 alussa ja sen tekemiä ehdotuksia tarkistamaan asetettiin v. 1963 tarkistuskomitea, jonka mietintö valmistui v. 1964. Hoitolaitosten suunnittelu-toimikunta asetti v. 1966 sairaanhoitokoulun suunnittelua varten työryhmän, jonka tehtäväksi annettiin laatia ehdotukset koulun

perustamissuunnitelmaa, toiminnallista suunnitelmaa, huonetilaojelman ja luonnospii-rustuksia varten sekä lisäksi määritellä koulun tarkoituksenmukainen sijaintipaikka. Nämä suunnitelmat kaupunginhallitus hyväksyi v. 1967 insinööri- ja arkkitehtisuunnittelun pohjaksi ja varasi sijoituspaikaksi n. 9 500 m²:n suuruisen alueen Lääkärinkadun varrelta Laakson sairaalan välittömästä läheisyydestä. Suunnitelmissa oli määritelty sairaanhoitajakoulun ja apuhoitajakoulun rakentamistarve sekä kaupungin palvelukseen koulutettavien sairaanhoitajien ja apuhoitajien määrät. Nykyinen sairaanhoitajakoulu, jonka opiskelijamäärä oli 180, oli perustettu v. 1909. Se toimi hajallaan usean eri sairaalan huoneiloissa. Apuhoitajakoulu aloitti toimintansa v. 1965 ja se toimi vuokrahuoneistossa Unioninkatu 45, oppilaiden määrä oli 50. Yleisten töiden- ja sairaalalautakunta olivat puoltaneet ko. luonnospii-rustusten hyväksymistä. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä Arkkitehtuuritoimisto Timo Penttilän laatimat kaupungin sairaanhoitokoulun luonnospii-rustukset (13.6. 398 §).

Helsingin kaupungin sairaanhoito-oppilaitoksen ohjesäännön hyväksyminen ja Helsingin kaupungin sairaanhoitajakoulun ohjesäännön kumoaminen. Kertomusvuoden kesäkuussa oli annettu asetus sairaanhoitotoimen harjoittajien ja muun vastaavanlaisen henkilöstön kouluttamisesta. Koulutustoiminnan johto kuuluu ammattikasvatushallitukselle, joka hyväksyy myös käytännölliseen opetukseen tarkoitetut sairaalat ym.

Sairanhoitajakoulun johtokuntaa ei uudessa organisaatiossa enää ole, vaan sen tehtävät siirtyvät osittain neuvottelukunnalle, osittain opettajakunnalle. Sairaalavirasto on yhdessä ammattikasvatusviranomaisten kanssa laatinut uuden ohjesäännön. Kunnallisilla sairaanhoito-oppilaitoksilla ei aikaisemmin ole ollut lakiin perustuvaa oikeutta valtionavun saantiin, mutta nykyisin näiden valtionavustus on lakisääteistä. Valtionavun

1. Kaupunginvaltuusto

suuruus on riippuvainen tarkoitukseen varustusta määrärahasta. Kaupunginvaltuusto hyväksyi Helsingin kaupungin sairaanhoitopöytäkirjan ohjesäännön ja päätti esittää ammattikasvatustalutukselle, että lääkintöhallituksen v. 1959 vahvistama Helsingin kaupungin sairaanhoitajakoulun ohjesääntö kumottaisiin. Sairanhoitajakoulun 19. pl:aan kuuluvan oppilaskodin johtajan viran nimike muutettiin 1.1.1969 lukien terveydenhuoltajaksi. Päätös alistettiin uuden ohjesäännön osalta ammattikasvatustalutuksen vahvistettavaksi (11.12. 766 §, kunn. as. kok. n:o 109).

Syöpöpotilaiden kuntouttavan hoidon järjestäminen Sairaskoti Radiumissa. Suomen Syöpöyhdityksen ja Syöpösäätiön eri puolilla maata perustamien sädehoitolaistosten toiminnan vuoksi on Helsingin yliopistolisen keskussairaalan sädehoitoklinikkaan keskussairaalaapiirin ulkopuolelta pyrkivien potilaiden määrä vähentynyt. Tämän johdosta voitaisiin Sairaskoti Radiumiin ottaa entistä enemmän helsinkiläisiä potilaita ja siten kokeilla kaupunginhallituksen asettaman ns. syöpökomitean esittämän suunnitelman mukaisesti pitkäaikaisten syöpöpotilaiden kuntouttavan hoidon järjestelymahdollisuuksia. Kaupunginvaltuusto oikeutti sairaalalautakunnan tekemään Suomen Syöpöyhdityksen kanssa helsinkiläisten syöpöpotilaiden kuntouttavan hoidon järjestämisestä Sairaskoti Radiumissa seuraavan sopimuksen:

S o p i m u s

Helsingin kaupungin, jota jäljempänä kutsutaan kaupungiksi, ja Suomen Syöpöyhdityksen, jota jäljempänä kutsutaan yhdistykseksi, välillä on tänään tehty seuraava sopimus helsinkiläisten syöpöpotilaiden kuntouttavan hoidon järjestämisestä Sairaskoti Radiumissa:

1) Kaupungilla on oikeus käyttää 10 sai-

raansijaa Sairaskoti Radiumissa sellaisia kroonisia syöpöpotilaita varten, jotka on henkikirjoitettu Helsingissä.

2) Kaupunki suorittaa yhdistykselle 1.7. 1968 alkaen hoidettavista 1) kohdassa mainituista potilaista hoitopöivökorvauksen, joka määritellään siten, että Sairaskoti Radiumin valtionavun myöntämisen perustaksi laske- tuista hyväksyttävistä bruttomenoista vä- hennetään myönnetty valtionapu hoitopöivö- vää kohti kerrottuna helsinkiläisten kroonik- kopotilaiden hoitopöivöien kokonaismäärällä. Hoitopöivökorvausta laskettaessa vähenne- tään lisäksi edellä mainituista bruttomenoista helsinkiläisiltä kroonikkopotilailta perityt maksut samoin kuin heidän hoidostaan joh- tuvat erityismenot, kuten toisissa Helsingissä sijaitsevilla sairaaloissa suoritetuista tutki- muksista aiheutuvat kohtuulliset tutkimus- maksut näihin luettuna kuljetuskustannuk- set tutkimuspaikkaan ja takaisin käyttäen potilaan tilan huomioon ottaen halvinta kul- kuneuvoa, potilaiden tarvitsemat erikois- lääkkeet ja tarvittaessa myös päivystävän lääkärin palkkion.

Lisäksi kaupunki suorittaa yhdistykselle täyden korvauksen helsinkiläisten kroonikkopotilaiden hoidosta aiheutuneista edellä lue- telluista erityismenoista.

3) Kaupunki maksaa yhdistykselle v:lta 1968 1) kohdassa mainittujen potilaiden hoi- dosta ajalta 1.7.—30.9.1968 ennakkona 15 000 mk 10.7.1968 mennessä. Korvaus ajalta 1.10.—31.12.1968 maksetaan jälkikäteen hoito- päivötilityksen ja potilasluettelon valmistut- tua. Tämän jälkeen kaupunki maksaa yhdis- tykselle vuosittain tammikuun 10 p:ään men- nessä ennakkoa 15 000 mk ajalta 1.1.—31.3. Ajalta 1.4.—31.12. maksetaan korvaus vuosi- neljänneksittäin, sen jälkeen kun hoitopöivö- tilitys potilasluetteloinen on esitetty.

Loppötilitys v:lta 1968 ja sitä seuraavilta vuosilta tehdään välittömästi sen jälkeen, kun yhdistyksen Sairaskoti Radiumia koske- va tilinpäätös ja lopullinen hoitopöivötilitys on toimitettu sairaalaviraston talousosastolle,

kuitenkin viimeistään toimintavuotta seuraavan maaliskuun loppuun mennessä.

4) Yhdistys perii 1) kohdassa mainittujen potilaiden hoidosta samansuuruisen maksun, mikä peritään kulloinkin kaupungin paikallissairaaloissa.

5) Potilaat 1) kohdassa mainituille sairaansijoille ottaa Sairaskoti Radiumin ylilääkäri, jolla ei kuitenkaan ole velvollisuutta ottaa vastaan asiaalisia potilaita.

6) Yhdistys sitoutuu siihen, että Sairaskoti Radiumissa pidetään sellaista potilaskohtaista kirjanpitoa, että tässä sopimuksessa tarkoitetut kustannukset voidaan eritellä riittävän selvästi.

7) Yhdistys on velvollinen toimittamaan sairaalavirastolle vuosittain toukokuun loppuun mennessä edellisen vuoden toimintakertomuksen.

8) Tämä sopimus on voimassa 1.7.1968 lukien toistaiseksi kolmen (3) kuukauden molemminpuolisin irtisanomisajoin.

9) Tätä sopimusta on tehty kaksi yhtäpitävää kappaletta, yksi kummallekin osapuolelle (13.6. 400 §).

Kaupungin liittyminen Työterveyslaitoksen kannatusyhdistyksen jäseneksi. Yhdistys, jonka tehtävänä on työterveyden edistäminen ja tätä tarkoittavan laitoksen toiminnan tukeminen, oli esittänyt, että myös Helsinki liittyisi yhdistyksen jäseneksi, kuten useat muut kaupungit olivat tehneet. Kaupunginvaltuusto päätti, että kaupunki liittyy v:n 1969 alusta lukien Työterveyslaitoksen kannatusyhdistyksen jäseneksi suorittamalla jäsenmaksuna 10 vuosimaksuysikköä, nykyisin à 50 mk (18.9. 560 §).

4. Sosiaaliset tehtävät

Huoltotoimi

Vanhustenhuoltolaitosten eräiden lääkäreiden hoitamien yksityispotilaiden erikoismaksuluokan hoitomaksujen vahvistaminen. Merkittiin tiedoksi, että lääninhallitus oli 3.7. vahvistanut kaupunginvaltuuston 6.9.1967 tekemän päätöksen yksityispotilailta perittävien erikoismaksuluokan hoitomaksujen osalta (4.9. 525 §, kunn as. kok. n:o 112).

Koskelan sairaskoti. Kaupunginvaltuusto päätti perustaa Koskelan sairaskodin G-rakennuksen uusittuja osastoja varten 1.1.1969 lukien yhteensä 81 vakinaista sairaanhoitajan, hoitoapulaisen ym. virkaa (26.6. 457 §, kunn. as. kok. s. 223).

Sairaskodin kaksi 9. pl:aan kuuluvaa vahtimestarin virkaa päätettiin lakkauttaa 1.6. lukien (17.4. 284 §).

Roihuvuoren vanhainkoti. Koskelan sairaskodin N-rakennuksen lämmitysputkiston ja kattoikkunoiden peruskorjausta varten v:n 1965 talousarvioon merkitystä osamäärä-

rahasta säästyneet 16 335 mk päätettiin käyttää Roihuvuoren vanhainkodissa toteutettaviksi tarkoitettujen perusparannustöiden lisäkustannusten suorittamiseen (4.9. 546 §).

Suursuon vanhainkoti. Merkittiin tiedoksi, että lääkintöhallitus oli 28.12.1967 hyväksynyt 260 hoitopaikkaa käsittävän Suursuon vanhainkodin merkittäväksi laitossairaaluettelonsa I. A. Lisäksi lääkintöhallitus oli apteekkilaitoksesta v. 1928 annetun lain 26 §:n 2 momentin perusteella päättänyt antaa tälle laitossairaalalle luvan hankkia, valmistaa ja jakaa lääkkeitä potilaille lääkintöhallituksen yleiskirjeessä n:o 1369 annettujen ohjeiden ja määräysten mukaisesti (7.2. 76 §).

Vanhusten asunto-olojen parantaminen. Kaupunginvaltuuston kehotuksesta kaupunginhallitus asetti 14.3.1962 vanhusten asunokomitean tekemään kiireellisesti perustellun esityksen niiden varattomien ja vähävaraisten vanhusten asunto-olojen järjestämisestä, jotka eivät ole välittömän laitoshoidon tar-